

JI-108

June-2022

B.A., Sem.-II

Elective-I-111 : Gujarati

(પ્રિયકાન્ત મણિયારના કાવ્યો)

(સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ લખો :
1. ઉર્મિકાવ્યનાં સ્વરૂપગત લક્ષણોનો વિગતે પરિચય કરાવો. 14
 2. ટૂંકનોંધ લખો :
 - (1) પ્રિયકાન્ત મણિયારના જીવન અને સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય કરાવો. 7
 - (2) ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઉર્મિકાવ્ય ક્ષેત્રે વિશિષ્ટ પ્રદાન કરનાર સર્જકોનો પરિચય કરાવો. 7
 3. ચંદ્રકાન્ત શેઠ સંપાદિત 'પ્રિયકાન્ત મણિયારના કાવ્યો' સંગ્રહને આધારે કવિ તરીકે પ્રિયકાન્ત મણિયારની સિદ્ધિઓ જણાવો. 14
 4. 'પ્રિયકાન્ત મણિયારના કાવ્યો'માં પ્રણય આલેખનની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
 5. 'પ્રિયકાન્ત મણિયારના કાવ્યો' – સંગ્રહની અછાંદસ કવિતા રચનાનો વિગતે ખ્યાલ આપો. 14
 6. ટૂંકનોંધ લખો :
 - (1) પ્રિયકાન્ત મણિયારની કવિતાની ભાષાશૈલી . 7
 - (2) 'પ્રિયકાન્ત મણિયારના કાવ્યો'માં જોવા મળતું સમાજદર્શન. 7
 7. 'કૃષ્ણારાધા' તેમજ 'એ લોકો' કાવ્યોનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. 14
 8. માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો :
 - (1) 'ઝૂલણા' તેમજ 'શિખરિણી' છંદનું બંધારણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7
 - (2) 'શ્લેષ' તેમજ 'રૂપક' અલંકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7

વિભાગ – II
(ફરજિયાત)

9. નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોનો યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર આપો : (કોઈપણ આઠ)

8

1. પ્રિયકાન્ત મણિયારનો જન્મ કયા વર્ષે થયો હતો ?
(a) ઈ.સ. 1929 (b) ઈ.સ. 1928 (c) ઈ.સ. 1927
2. પ્રિયકાન્ત મણિયારના પ્રથમ કાવ્યસંગ્રહનું નામ શું છે ?
(a) સ્પર્શ (b) પ્રતીક (c) સમીપ
3. પ્રિયકાન્ત મણિયારનું બાળપણનું હુલામણું નામ શું હતું ?
(a) બચુભાઈ (b) બબાભાઈ (c) બાલશંકર
4. પ્રિયકાન્ત મણિયારનાં પત્નિનું નામ શું હતું ?
(a) રંજીતાબેન (b) રંજનબેન (c) સરોજબેન
5. ‘ખિસકોલીઓ’ કાવ્ય પ્રિયકાન્ત મણિયારના કયા કાવ્યસંગ્રહમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?
(a) પ્રતીક (b) સ્પર્શ (c) અશબ્દ રાત્રિ
6. ‘એકેકેય એવું ફૂલ’ કાવ્ય પ્રિયકાન્ત મણિયારના કયા કાવ્યસંગ્રહમાંથી લેવામાં આવ્યું છે ?
(a) સમીપ (b) પ્રતીક (c) સ્પર્શ
7. લોકગીતના ઢાળમાં રચાયેલું પ્રિયકાન્ત મણિયારનું કયું કાવ્ય છે ?
(a) ખિસકોલીઓ (b) કૃષ્ણરાધા (c) ખીલા
8. પ્રિયકાન્ત મણિયારના મરણોત્તર કાવ્યસંગ્રહનું નામ શું છે ?
(a) લીલેરો ઢાળ (b) સ્પર્શ (c) સમીપ
9. “સરવરિયેથી જલને ભરતી તો એ એની મટકી રહેતી કોરી” – આ પંક્તિ પ્રિયકાન્ત મણિયારના કયા કાવ્યની છે ?
(a) સોળ વરસની છોરી (b) ઝરૂખે (c) ફૂલ
10. “એ તો છે નોટોને ખાઈ ઉછરતી ઉધઈ” – આ પંક્તિ પ્રિયકાન્ત મણિયારના કયા કાવ્યની છે ?
(a) ઝરૂખે (b) એ લોકો (c) આપણે

11. પ્રિયકાન્ત મણિયારના દ્વિતીય કાવ્યસંગ્રહનું નામ શું છે ?
 (a) સમીપ (b) પ્રબલગતિ (c) અશબ્દ રાત્રિ
12. “આ લોચન મારાં કાનજી, ને નજરું જુએ એ રાધા રે” – આ પંક્તિ પ્રિયકાન્ત મણિયારના કયા કાવ્યની છે ?
 (a) વર્ષો પછી (b) આપણે (c) કૃષ્ણ-રાધા
13. “તેનું હૃદય કામ વિષે ડૂબેલું” – આ પંક્તિનો અલંકાર ઓળખાવો.
 (a) અનન્વય (b) શ્લેષ (c) ઉપમા
14. “હિમાલય એટલે હિમાલય જ” – આ પંક્તિનો અલંકાર ઓળખાવો.
 (a) અનન્વય (b) શ્લેષ (c) રૂપક
15. “હણો ના પાપીને, દ્વિગુણ બનશે, પાપ જગનાં” – આ પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો.
 (a) શિખરિણી (b) સ્ત્રગ્ધરા (c) મનહર
16. “ધીમે ધીમે છટાથી કુસુમ રજ લઈ ડોલતો વાયુ વાય” – આ પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો.
 (a) સ્ત્રગ્ધરા (b) પૃથ્વી (c) ચોપાઈ

